

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Ministry of Education and Science of Ukraine
Department of Education and Science of Zaporizhzhia Regional State Administration
Municipal Institution of Higher Education "Khortytsia National Educational and Rehabilitation Academy" of
Zaporizhzhia Regional Council

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
«ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У
МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР»
Том 1

BOOK OF ABSTRACTS
of the II International scientific and practical conference of students and young researchers
"EDUCATIONAL, CULTURAL AND ARTISTIC PRACTICES IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S
INTEGRATION
INTO THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND INNOVATIVE SPACE"
Vol. 1

13-14 травня 2021 року
May 13-14, 2021

Запоріжжя, Україна
Zaporizhzhia, Ukraine

*Рекомендовано до друку Вченою радою комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
(протокол № 10 від 24 червня 2021 року)*

Редакційна колегія:

В. В. Нечипоренко (відповідальний редактор), доктор педагогічних наук, професор, ректор Хортицької національної академії;

О. Л. Позднякова, кандидат педагогічних наук, доцент, перший проректор Хортицької національної академії;

Н. М. Гордієнко, доктор соціологічних наук, доцент, проректор з наукової роботи Хортицької національної академії;

В. В. Маврін, кандидат педагогічних наук, завідувач науково-методичного відділу;

М. С. Кудінова, кандидат психологічних наук, методист науково-методичного відділу;

О. М. Галієва, кандидат психологічних наук, методист науково-методичного відділу;

О. О. Сташук, кандидат педагогічних наук, методист науково-методичного відділу;

Л. В. Курінна, кандидат педагогічних наук, методист науково-методичного відділу.

О 72 **Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір** : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Запоріжжя, 13-14 травня 2021 р.) / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2021. Т.1. 348 с.

Educational, Cultural and Artistic Practices in the Context of Ukraine's Integration into the International Scientific and Innovative Space : Book of Abstracts of the II International scientific and practical conference of students and young researchers (Zaporizhzhia, May 13-14, 2021) / General editor V. Nechiporenko. Zaporizhzhia : Publishing House of Khortytsia National Academy, 2021. Vol. 1. 348 p.

ISBN 978-966-8157-95-0

Збірник містить тези доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених «Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір», приуроченої до Дня науки в Україні та організованої науково-педагогічним колективом Хортицької національної академії у співпраці з українськими і зарубіжними партнерами. Опубліковані тези доповідей розкривають специфіку й інноваційний досвід розв'язання актуальних проблем освітніх і культурно-мистецьких практик у глобальному громадянському суспільстві з урахуванням наукових досліджень і практичної діяльності у галузях початкової освіти, корекційної педагогіки, спеціальної психології, фізичної терапії, ерготерапії, соціальної роботи та соціальної педагогіки, сучасних тенденцій розвитку мистецтва, дизайну, соціально-гуманітарних наук, менеджменту та туризму.

Збірник адресовано науково-педагогічним працівникам, аспірантам, студентам і широкому колу фахівців суспільно-гуманітарного профілю.

Редакційна колегія може не поділяти концептуальні ідеї авторів та інтерпретаційні підходи, репрезентовані у змісті тез. Відповідальність за достовірність поданих матеріалів, наведених цитат, статистичних та емпіричних даних несуть учасники та їхні наукові керівники згідно з юридичними й етичними нормами академічної доброчесності.

УДК [37+7](477):001.83

ISBN 978-966-8157-95-0

© Автори тез, 2021

© Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, 2021

ПЕРЕДМОВА.....	11
РОЗДІЛ 1	
ІННОВАЦІЇ У СПЕЦІАЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ ТА СПЕЦІАЛЬНІЙ ПСИХОЛОГІЇ	
Avazova Durdona Erkinovna BOSHLANG'INCH SINFLARDA INTEGRATSIYALASHGAN TARBIYA DARSLARINI TASHKIL ETISHNING ANAMYATI.....	13
Бабська Катерина Миколаївна ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КІНЕЗІОЛОГІЧНИХ ВПРАВ В КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З КОМПЛЕКСНИМИ ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ.....	15
Бавшина Руслана Броніславівна СЛУХОМОВЛЕННЄВА РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ПІСЛЯ КОХЛЕАРНОЇ ІМПЛАНТАЦІЇ.....	17
Балан Аурелия Ивановна АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПОДГОТОВКИ ПЕДАГОГОВ К ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	20
Бараненкова Дар'я Сергіївна МЕТОД ДРАМАТИЧНОЇ ПСИХОЛЕВАЦІЇ ЯК ОДИН ІЗ КОМПЛЕКСНИХ ПІДХОДІВ ПРИ КОРЕКЦІЇ СИНДРОМУ ДЕФІЦИТУ УВАГИ ТА ГІПЕРАКТИВНОСТІ (СДУГ) У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	22
Баранець Інна Володимирівна, Пахомова Наталія Георгіївна ІНТЕГРАТИВНИЙ МЕДИКО-ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПІДХІД У КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ІЗ МОТОРНОЮ АЛАЛІЄЮ.....	23
Біла Дар'я Володимирівна ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	25
Білоусова Ліна Владиславівна ПРОДУКТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ ПОКАЗНИКІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ГОТОВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗНМ ДО ШКОЛИ.....	27
Бовчальок Катерина Миколаївна ОСОБЛИВОСТІ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	29
Бойко Олександра Олексіївна РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ІІ РІВНЯ.....	30
Бублікова Наталія Юріївна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	32
Бугай Аліна Вікторівна ОСОБЛИВОСТІ ЗОРОВОЇ ПАМ'ЯТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ІІІ РІВНЯ.....	34
Бурнова Марія Сергіївна ПРОБЛЕМА КОМУНІКАТИВНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	36
Возчикова Наталія Василівна ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМАТИКИ РОЗВИТКУ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ НА КОНЦЕПТУАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ЗАСАДАХ МОНТЕССОРІ-ПЕДАГОГІКИ.....	38
Воробець Анастасія Анатоліївна РЕКОМЕНДАЦІЇ БАТЬКАМ СТАРШОКЛАСНИКІВ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ЩОДО ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ ТА ПІДВИЩЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ.....	40
Гащенко Валерія Едуардівна ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМАТИКИ ПОДОЛАННЯ ЗАЇКАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	42
Горшкова Галина Володимирівна ОРТОДОНТИЧНИЙ АСПЕКТ В КОРЕКЦІЇ ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ.....	44
Губрієнко Олена Миколаївна КОМБІНОВАНИЙ ПІДТИП ЯК ОСНОВНИЙ РІЗНОВИД СИНДРОМУ ДЕФІЦИТУ УВАГИ З ГІПЕРАКТИВНІСТЮ.....	46
Дерибас Марина Олександрівна ПРОФЕСІЙНО-ВАЖЛИВІ ЯКОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-ЛОГОПЕДІВ.....	47
Дериведмідь Альона Ігорівна ТЕАТРАЛІЗОВАНА ГРА ЯК ЗАСІБ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА.....	49

Драєвська Анастасія Андріївна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ	51
Дубина Аліна Максимівна ОСНОВНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ З ІНВАЛІДНІСТЮ ЗАСОБАМИ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЙ.....	52
Дьоміна Владислава Ігорівна ОСОБЛИВОСТІ СФОРМОВАНOSTІ РІВНЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ	55
Євченко Олена Володимирівна АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНІ ТЕХНІКИ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	57
Єрмоєнко Юлія Вікторівна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІТЕЙ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ІІ РІВНЯ.....	59
Ісаєва Олена Володимирівна РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОСВІТИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УКРАЇНІ: СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	61
Кабанова Анастасія Віталіївна ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	64
Каптьол Оксана Олександрівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНОЇ ТА ДРІБНОЇ МОТОРИКИ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗІ СТЕРТОЮ ФОРМОЮ ДИЗАРТРІЇ.....	65
Карлова Дар'я Валеріївна ФОРМУВАННЯ АКТИВНОЇ ПОЗИЦІЇ БАТЬКІВ ДІТЕЙ ІЗ РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА В УМОВАХ СУЧАСНОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	67
Кікош Катерина Вячеславівна ТРИВОЖНІСТЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	69
Кіріллова Анна Олександрівна ФОРМУВАННЯ ПЕРЕДУМОВ СОЦІАЛЬНОГО У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	71
Клочкова Юлія Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ІНКЛЮЗІЇ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	72
Коваленко Вячеслав Олександрович РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОГО КОМПОНЕНТУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПІДЛІТКІВ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ	74
Коваль Марія Петрівна ОСОБЛИВОСТІ САМОКОНТРОЛЮ В УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ФОНЕТИКО-ФОНЕМАТИЧНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ.....	76
Коробова Ніна Вікторівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВОЇ СФЕРИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНОГО ЦЕНТРУ.....	78
Костюкова Наталія Юріївна РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ШЛЯХОМ НАОЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ.....	80
Криворучко Тетяна Сергіївна МНЕМОТЕХНІКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	82
Крисько Катерина Петрівна ТЕХНОЛОГІЯ ЗАСТОСУВАННЯ ІГРОВИХ МЕТОДИК В СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ РОБОТІ.....	84
Кузнецова Наталя Володимирівна, Остапенко Валерія Вячеславівна ОРГАНІЗАЦІЯ ПОШУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЇ МАРІЇ МОНТЕССОРІ.....	86
Люта Юлія Анатоліївна ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ФОНЕМАТИЧНОГО СЛУХУ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗІ СТЕРТОЮ ФОРМОЮ ДИЗАРТРІЇ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ.....	88
Миколаєнко Лідія Олександрівна ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ДІТЕЙ З ООП В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	91

прихильність з хлопцями, хлопці – передбачити та контролювати власне оточення, виявляти самоконтроль у вчинках). Наявність у підлітків ООП буде перешкоджати повноцінному процесу реалізації підлітків в колективі. М. Пономарьов вивчаючи проблему підлітків з дезадаптованою поведінкою, встановив вплив низького рівня розвитку СІ у поєднанні з особистісними рисами (незнання соціальних норм та правильного регулювання процесу взаємодії з оточуючими) на формування дезадаптації у підлітків (шкільної, сімейної, соціальної) [3, с. 45–46].

Отже, процес формування СІ розпочинається в дошкільному віці та продовжується все життя, але є ряд чинників, які можуть на нього впливати:

1) зовнішні (вплив соціальної ситуації розвитку, рівень освіти, культурного середовища, матеріального становища родини, особистого досвіду, тощо) [3, с. 53];

2) внутрішньо психологічні передумови (всі морфофізіологічні, нейродинамічні, біохімічні, темпераментальні та особистісні властивості людини) [3, с. 53].

Важливим є дослідження Н. Кудрявцевою яке описує, що СІ є незалежним від IQ. Але ми притримуємось думки Е. Івашкевича, який наголошує на тому, що для ефективного розвитку і функціонування СІ потрібен достатній (хоча б середній) рівень IQ, адже низький рівень гальмуватиме здатність людини до пізнання поведінки інших [2, с. 156]. Саме цей факт і підтверджує думку про те, що наявність ООП у підлітків перешкоджає формуванню СІ відповідно до вікових показників.

Отже, на формування СІ у людей негативно впливає наявність будь-яких психо-фізичних порушень, які сприяють закріпленню негативних поведінкових патернів, що перешкоджає успішній соціалізації та адаптації особистості. В подальшому є актуальним питання діагностики рівня сформованості СІ у підлітків з ООП в умовах інклюзивного навчання та визначення шляхів розвитку СІ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навч. посібник. Київ, 2016. 388 с.
2. Івашкевич Е. З. Соціальний інтелект як система інтелектуальних здатностей особистості. Проблеми сучасної психології. 2016. Вип. 32. С. 153–166.
3. Каплуненко Я. Ю. Особистісні чинники розвитку соціального інтелекту у фахівців соціономічних професій: дис. ... к. психол. наук: 19.00.01 – загальна психологія, історія психології. Київ, 2016. 262 с.

Клочкова Юлія Володимирівна,
викладач кафедри спеціальної педагогіки та спеціальної психології,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ІНКЛЮЗІЇ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Культура інклюзії – це фундаментальна основа для створення культури інклюзивного суспільства, в якому різноманіття потреб вітається, підтримується, акумулюється суспільством, забезпечуючи можливість досягнення високих результатів відповідно до цілей інклюзивної освіти та забезпечуючи збереження, прийняття, співпрацю і стимулювання безперервного вдосконалення педагогічної спільноти і суспільства в цілому (Т. Качалова). Розвиток культури інклюзії уможливорює підвищення професійної компетенції педагогів в даній сфері, а також формує міждисциплінарний підхід і міждисциплінарні методи роботи в цьому напрямі (Т. Бут, М. Ейнскоу, О. Реброва). Для формування культури інклюзії у ЗВО, перш за все, важливо змінювати освітній простір, робити його доступним для здобувачів освіти з особливими потребами, забезпечуючи тісний контакт з освітнім середовищем (С. Боумен, Дж. Бучіаніко, П. Джегер, Е. Заредінова) [2].

Разом з розвитком інклюзивної освіти в Україні, дослідники наголошують на виникненні багатьох труднощів та проблем (Ю. Бойчук, О. Заярнюк, О. Кучерук). До них відносяться: недостатня кількість навчальних місць, недосконалість законодавства у сфері освіти, недостатнє матеріально-технічне та кадрове забезпечення закладів освіти, відсутність спеціально розроблених навчальних методик тощо.

Україна вже зробила багато кроків для того, щоб законодавчо забезпечити отримання вищої освіти дітьми з особливими потребами. Кожного року закони доповнюються та трансформуються. Згідно з ЗУ «Про вищу освіту» для того, щоб стати студентом вишу треба скласти зовнішнє незалежне

тестування (ЗНО). З 2020 року забезпечено проведення тестування ЗНО з окремих навчальних предметів (з української мови і літератури, математики, історії України та біології) шрифтом Брайля для здобувачів освіти з порушеннями зору. Також розроблено та забезпечено прийняття в 2019 р. постанов Кабінету Міністрів, що регламентують організацію інклюзивного навчання в закладах дошкільної, професійної (професійно-технічної), вищої та позашкільної освіти.

Культура інклюзії разом з інклюзивною політикою та інклюзивною практикою входить у механізм самооцінювання «індекс інклюзії», розроблений науковцями Великобританії Т. Бут і М. Ейнскоу [1].

Культура інклюзії охоплює всіх студентів та працівників сфери освіти та окремого закладу зокрема. Зважаючи на це, студенти також можуть проявляти ініціативу та розширювати участь осіб з особливими потребами у студентському житті. Ці форми взаємодії передбачають як дистанційну форму, так і очну. Наприклад, онлайн-заходи у соціальних мережах Instagram, Facebook, YouTube, присвячені святам або розважальним подіям. Студенти можуть бути не тільки учасниками, а й організаторами, задіяними у процесі підготовки публікації або під час монтажу відео. Студенти з особливими потребами можуть бути обраними на керівні посади до студентського уряду, якщо культура інклюзії розвинена у закладі на достатньо високому рівні.

Задля підвищення культури інклюзії у закладах освіти повинно функціонувати інклюзивне освітнє, що має такі ознаки:

- спланований та організований фізичний простір, у якому б діти могли безпечно пересуватися під час групових й індивідуальних занять;
- сприятливий соціальний та емоційний клімат;
- умов для спільної роботи дітей, а також надання один одному допомоги в досягненні позитивного результату [3].

У закладах вищої освіти культура інклюзії не може існувати без активного включення особистості студента з особливими освітніми потребами в загальну культуру освітнього закладу. Виділяють три види культури, включення в які важливі для студента:

- культура навчання, тобто оволодіння правилами поведінки на заняттях, оволодіння методами, знаннями тощо;
- культура догляду, яка має на увазі володіння нормами поведінки в освітньому закладі, нормами спілкування з викладачами та співробітниками, прийняття ролей, характерних для студента;
- культура однолітків, тобто володіння мовою академічної групи студентів, в якій навчається студент з особливими освітніми потребами, наявність необхідної для спілкування з однолітками свободи та автономності і т. ін. [4].

Також у закладі необхідно досягти таких результатів роботи зі студентами, як: організація персонального супроводу студентів вразливих категорій в освітньому просторі; оптимізація процесу інтеграції осіб з інвалідністю та студентів вразливих груп в освітнє середовище; усунення проблем адаптації студентів до умов навчання; формування толерантного ставлення до осіб з особливими потребами. А також необхідно створити умови для реалізації творчого потенціалу та пізнавальної активності студентів вразливих категорій; забезпечити підвищення якості освітнього процесу, розвиток студентської відповідальності та ініціативи.

Отже, формування культури інклюзії закладів освіти сьогодні перебуває у режимі активного розвитку. Для того, щоб створити комфортне, безпечне середовище навчання і виховання всіх груп населення необхідно розвивати та інтегрувати одразу три аспекти культури інклюзії: культури навчання, культури догляду, культури однолітків. Разом з тим, це буде впевнений шлях до підвищення індексу інклюзії країни в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Порошенко, М. А. Інклюзивна освіта : навч. посіб. Київ, 2019. 300 с.
2. Заредінова Е. Р. Освітнє середовище вищого навчального закладу: наукові підходи до трактування структури. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/296366879.pdf>
3. Колупаєва А.А. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти. Київ, 2017. 128 с.
4. Кучерук, О.С. Бойчук Ю.Д. Індивідуальний підхід до студента з обмеженими освітніми можливостями в умовах інклюзії у вищому навчальному закладі. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/znphnpu_zntndr_2012_37_16.pdf